

- reportasjeleder: Jon Magne Lund
- kulturredaktør: Olav Egil Aune
- kultur@vl.no
- tips til avdelingen: 22 310 389
- flere nyheter på vl.no/kultur

kultur

Karianne Stensland, *Prakt*, 2013.



I MORGEN KAN DU ...

... gå *Over bekken etter vann* i Vigeland-museet og områdene rundt. «Å gå over bekken etter vann» referer til en handling som er meningsløs, overkomplisert eller unødvendig – men når ble den korteste og enkleste veien den mest interessante? I år er det i hvert fall tittelen på skulpturbienalen. Den arrangeres i samarbeid med Norsk billedhoggerforening. 38 kunstnere med til sammen 36 prosjekter deltar med et mangfold av uttrykksformer innenfor det tredimensjonale feltet. Utstillingen varer til 10. november. MARIANNE LYSTRUP

ett spørsmål

Giuliano D'Amico

– er førsteamanuensis i nordisk litteratur ved Høgskolen i Volda. Han er en av redaktørene av boken *Den engasjerte kosmopolitt. Nye Bjørnson-studier*. (Nota bene, Nasjonalbibliotekets skriftserie)



Hva nytt er det om Bjørnson?

– Det vi prøver å vise frem er at Bjørnstjerne Bjørnson skriver godt. Han skriver mangfoldig, og det nye er at han også har interesse for et moderne publikum, sier Giuliano D'Amico.

– Det er på høy tid fordi academia har vist liten interesse for Bjørnson, og han har derfor vært forsømt i den litterære forskningen. Spesielt i de siste 50 årene har Bjørnsons litterære produksjon vært glemt. Fordommer har festet seg om at han er sentimental og moraliserende. Problemet er at han er blitt kritisert, men ikke lest. I skolen har lesningen av Bjørnson stanset med Bondefortellingene.

– Det gjør at man går glipp av for eksempel hans skuespill fra det moderne gjennombrudd. Har man for eksempel ikke lest *En fallitt* og *Over Ævne I*, har man gått glipp av noe viktig.

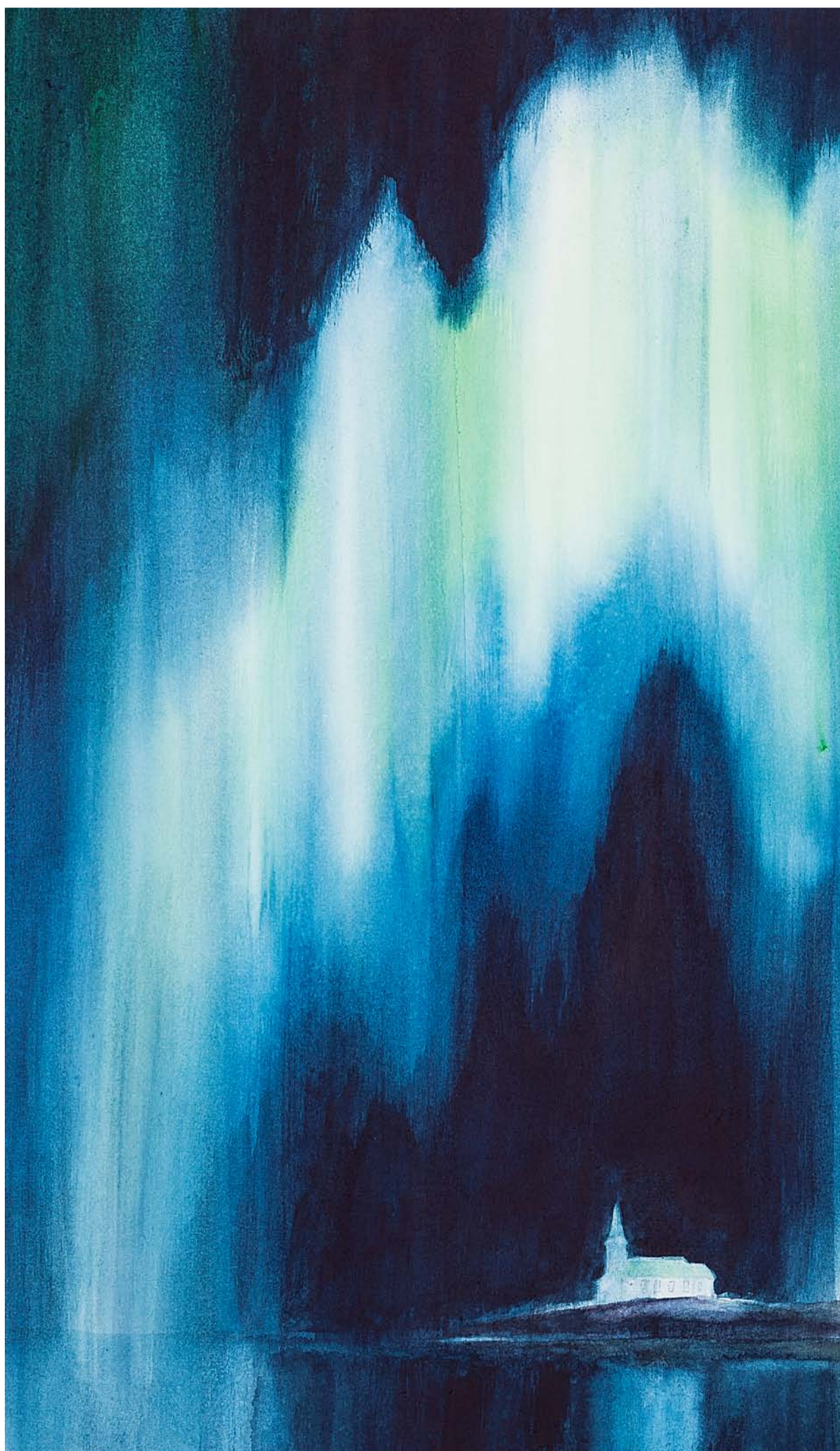
– Bjørnson har fått en bautastatus som har skygget for litteraturen hans. Han er fortjent blitt stående som nasjonens far og nasjonalsangens dikter. Det er også en sann skikkelse, men den er blitt stående i veien for forfatteren. I boken er det artikler som påviser hans moderne tanker, for eksempel i romanen *Mary*. Også i artikler om *Thronde* og *Synnøve Solbakken* påvises det at han er aktuell for nye lesere. Konflikten mellom Torbjørn og Synnøve leses inn i en moderne sammenheng i dagens flerkulturelle klasserom.

– Slik byr nylesningen av Bjørnson på den ene overraskelsen etter den andre. Ibsen vet vi nær sagt alt om, mens Bjørnson er uutforsket. Det er bare å lese og la seg overraske for eksempel av den dagsaktuelle konflikten mellom menneske og religion i dramaet *Over Ævne I* eller om vår tids økonomiske krise og kapitalismens motsetninger i *En fallitt*. I *Geografi og Kjærlighet* kan man more seg med satiren over det akademiske liv og et komisk blikk over det moderne reiseliv.

– Det er særlig disse moderne deler av hans forfatterskap som er verd å lese. Det er der de største overraskelser er å hente. Erik Bjerck Hagen bekrefter også våre poenger i sin nylig utgitte bok *Livets overskudd*. Bjørnson er relevant i dag og verd å lese. ARNE GUTTORMSEN

«Problemet er at Bjørnson er blitt kritisert, men ikke lest»

Giuliano D'Amico



Få kunstnere har fanget nordlyset som Dagfinn Bakke, som her i akvarellen *Nordlyskatedral*.

Alle illustrasjoner fra Bjørn Tore Pedersens bok *Det stivnede hav*/Bokbyen forlag